

Het Amstelmeer 3.0

COLUMN

“ Een natuurlijker Amstel-lagune kan natuur én gemeenschap ten goede komen

Kortgeleden heb ik iets gedaan dat eigenlijk niet mocht. Ik ben over het hek geklommen rond onze prachtige nieuwe uitkijktoren aan het Balgzand. De toren was toen nog gesloten voor publiek, in verband met corona. Maar ik kan u verklappen dat het uitzicht fenomenaal is! Schitterend licht op het wadwater, duizenden wadvogels, waarvan honderden binnendijks. En mijn gedachten dwalen af; rechts achter mij weet ik het Amstelmeer. Onze toekomstdroom is om het in zijn oude glorie te herstellen.

De Kleine Afsluitdijk noemen ze het hier: de dijk die het leven kneep uit wat eens een estuarium was – een levend, zilt krekensysteem dat van zo ver als Schagen tot in de Waddenzee uitmondde. Sinds de dijk is het een bak zoet water met randen van basaltblokken: het Amstelmeer. Wij zien die plas water graag terug-veranderd worden in een natuurlijke staat. Niet zomaar, omdat het wel leuk zou zijn, maar omdat het bittere noodzaak is. De zeespiegelstijging bedreigt de wadvogels – waarvoor wij internationaal een beschermingsplicht hebben – in hun voedselvoorziening en voortplantingsmogelijkheden. Als we binnendijks, dus op lager niveau, een zoet-zoutmilieu zouden creëren, dan bieden we het wadleven een schitterend alternatief. Tegelijk scheppen we nieuwe kansen voor recreatie, voor waterberging en zelfs voor nieuwe vormen van landbouw. In onze ogen heeft het een enorme potentie.

Er speelt veel in deze hoek; vooral zaken van economie en natuur. Daarom liet de provincie een zogenoemde scenariostudie uitvoeren. Wij waren daarbij betrokken. Het onderzoeksbureau presenteerde vier modellen met spannende namen: Groot-Amstelmeer, Waterspons, Wereld van Krekens, en Waddenland. Allerlei variaties in natuurbeheer en waterhuishouding. Van een twee keer zo groot meer tot een nieuw wadgebied met open verbinding naar de bestaande wadden. Met net zoveel variaties in de effecten op natuur, landbouw, woonklimaat en recreatie.

Het levert heel wat stof om van gedachten over te wisselen. Dat is ook de eindconclusie van de studie: zet jullie open gesprek voort! Want in de aanloop naar de studie zaten we al met alle belanghebbenden om de tafel. Ik ben overtuigd: samen kunnen we een slimme oplossing vinden waarbij én de wadnatuur, én het landschap én de akkerbouw erop vooruitgaan. ◀